

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
W GOLCOWEJ**

Spis treści:

Wprowadzenie	3
Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	5
Misja i wizja Szkoły	6
Model Absolwenta	8
Wartości wychowawcze	10
Cele treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym	13
Cele Programu	16
Adresaci i realizatorzy	17
Obszary działań wychowawczych i profilaktycznych	18
Obszary działań profilaktycznych w sytuacji kryzysowej spowodowanej pandemią COVID-19	25
Formy realizacji oraz realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	29
Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	31

Wprowadzenie

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu Programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniono:

- ✓ dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- ✓ wyniki i rekomendacje ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2020/2021,
- ✓ przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Bez wątpienia okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka. Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie. Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu wielości zachodzących w tym samym czasie zmian, młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie

szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- ✓ powszechną znajomość założeń Programu – przez uczniów, ich rodziców i wszystkich pracowników Szkoły,
- ✓ zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w Programie,
- ✓ respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- ✓ współdziałanie Szkoły ze środowiskiem zewnętrznym,
- ✓ współodpowiedzialność za efekty realizacji Programu.

Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła Podstawowa Nr 2 w Golcowej realizuje cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z powszechnie obowiązujących aktów prawnych:

- ❖ Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 73, poz. 483),
- ❖ Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r. ,
- ❖ Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526 ze zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 256),
- ❖ Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- ❖ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- ❖ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1449),
- ❖ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1280).

Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są zgodne ze:

- ❖ Statutem Szkoły Podstawowej Nr 2 w Golcowej,
- ❖ Szkolnym zestawem programów nauczania.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej Nr 2 w Golcowej opiera się przede wszystkim na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Misja szkoły:

„Istniejemy po to, aby towarzyszyć uczniom na drodze ich rozwoju”.

Wizja szkoły:

„Dbamy o wszechstronny rozwój ucznia i wychowujemy go w duchu wartości chrześcijańskich, a absolwent naszej szkoły jest dobrze przygotowany do dalszego etapu kształcenia i właściwego funkcjonowania we współczesnym świecie.”

Szkoła w swoich działaniach ukierunkowana jest przede wszystkim na wspieranie uczniów w budowaniu własnego systemu wartości, podejmowaniu aktywności poznawczej i twórczej, kierowaniu własnym rozwojem, a także w indywidualnym rozwoju i motywowaniu do nauki oraz poszerzaniu własnych horyzontów. Zadaniem Szkoły jest stworzenie przyjaznej atmosfery poprzez współpracę i współodpowiedzialność w grupach rówieśniczych w stosunkach z dorosłymi. Najważniejsze jest jednak zapewnienie warunków do zdrowego rozwoju psychofizycznego.

Szkoła jawi się przede wszystkim jako miejsce przyjazne i bezpieczne dla uczniów, zainteresowana nimi jako jednostkami, a przy tym jako instytucja otwarta na rodziców i współpracę z nimi. Nie da się ukryć, że Szkoła jako miejsce ważne w życiu każdego ucznia pokazuje złożoność świata i miejsce człowieka w środowisku przyrodniczym, społecznym i kulturowym, rozwija ciekawość poznawczą, uczy według najnowszych metod oraz stwarza bezpieczne warunki nauki.

Misją Szkoły jest przede wszystkim kształcenie oraz wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości do ojczyzny, jak również poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym niezamykaniu się na wartości kultur oraz dorobek Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Zadania Szkoły w dziedzinie wychowania:

- ✓ dba o wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym oraz odkrywa i rozwija jego pasje i talenty,

- ✓ rozwija dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna na świecie,
- ✓ przybliża podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, uczy kultury słowa,
- ✓ kształci świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,
- ✓ kształtuje postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, uczy współpracy we wspólnocie szkolnej utworzonej z nauczycieli i uczniów,
- ✓ uczy szacunku do dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego oraz przygotowuje do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- ✓ wspiera rodziców w wychowaniu dziecka.

Absolwent Szkoły:

- ❖ ma poczucie własnej godności i wartości,
- ❖ wiedzę i umiejętności potrafi stosować w praktyce,
- ❖ jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki,
- ❖ rozumie innych i potrafi z innymi współpracować,
- ❖ wykorzystuje nabyte wiadomości i umiejętności w praktycznym działaniu,
- ❖ radzi sobie ze stresem, umie rozwiązywać problemy,
- ❖ jest asertywny,
- ❖ dba o swoje zdrowie i otoczenie,
- ❖ jest ciekawy świata i potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- ❖ pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości, rozwija swoje pasje i zainteresowania,
- ❖ posiada umiejętności społeczne: komunikacji, negocjacji, współpracy, aktywności, zdrowej rywalizacji, asertywności,
- ❖ jest aktywny i twórczy - podejmuje próby prezentacji i obrony swojego zdania, szanuje tych, którzy mają odmienne poglądy,
- ❖ uczestniczy w kulturze środowiska, ma świadomość tradycji oraz swojej w niej roli,
- ❖ jest wrażliwy na otaczającą przyrodę, piękno natury, szanuje człowieka i środowisko,
- ❖ uczestniczy w promocji zdrowego stylu życia, dba o rozwój fizyczny i umysłowy, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
- ❖ kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- ❖ zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- ❖ szanuje siebie i innych,
- ❖ jest odpowiedzialny,
- ❖ zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- ❖ zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- ❖ jest tolerancyjny,
- ❖ jest odważny,
- ❖ posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- ❖ szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- ❖ jest odporny na niepowodzenia,
- ❖ integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w Szkole,

- ❖ jest zdolny do dokonywania właściwych wyborów, życzliwie nastawiony do świata i ludzi.

Działania zawarte w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Wartości wychowawcze

Wartości są uznawane za podłoże procesu wychowawczego. Wychowanie do wartości ma na celu przygotować uczniów do indywidualnego, świadomego wybierania i hierarchizowania wartości oraz kierowania się nimi we wszystkich dziedzinach życia teraz oraz w przyszłości. Fundamentalnym celem wychowania jest wpajanie uczniom norm i zasad oraz utrwalanie ich w świadomości, by je rozumieli i przyjmowali konsekwencje wynikające z ich respektowania.

Wartości wychowawcze Szkoły:

- ❖ poszanowanie wartości i godności ludzkiej,
- ❖ tolerancja,
- ❖ szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowej,
- ❖ patriotyzm,
- ❖ umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- ❖ bezpieczeństwo,
- ❖ uczciwość, szczerść,
- ❖ prawdomówność,
- ❖ sprawiedliwość,
- ❖ wrażliwość na piękno przyrody ojczystej,
- ❖ doskonalenie własnej osoby,
- ❖ kierowanie się własnym sumieniem,
- ❖ inicjatywa, kreatywność,
- ❖ rzetelność i odpowiedzialność,
- ❖ zdrowy styl życia,
- ❖ wykształcenie i nauka,
- ❖ empatia,
- ❖ wytrwałość,
- ❖ samorządność,
- ❖ odwaga.

Działalność wychowawcza Szkoły obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;

- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Cele i zadania wychowawcze Szkoły realizowane są poprzez:

- 1) stałe, będące podstawą budowania tradycji szkoły imprezy, uroczystości, akcje i wycieczki;
- 2) odkrywanie i rozwijanie zdolności i talentów uczniów: konkursy, turnieje, koła zainteresowań, stypendia;
- 3) prezentacje prac, happeningi, festyny;
- 4) działalność organizacji szkolnych rozwijających samorządność;
- 5) zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów;
- 6) działania szkoły w przeciwstawianiu się zagrożeniom i patologii, agresji, dyskryminacji i niewłaściwym zachowaniom uczniów;

- 7) działania szkoły mające na celu podnoszenie świadomości uczniów co do wpływu na własne zdrowie;
- 8) plan działań wychowawcy realizowany na godzinach z wychowawcą klasy;
- 9) kontakty z instytucjami i przedstawicielami społeczności lokalnej;
- 10) współpracę z rodzicami;
- 11) reprezentowanie szkoły na zewnątrz przez udział w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych i prezentacjach;
- 12) zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, zajęcia wyrównawcze, wspierające, kompensacyjno-korekcyjne.

Działalność profilaktyczna Szkoły obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na przyswajanie zachowań ryzykownych;
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Cele treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje obszary wspomagania ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, organiczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących. Głównym celem Programu jest podejmowanie działań mających na celu wszechstronny rozwój ucznia, minimalizowanie problemów wychowawczych, zmianę postaw mających negatywny wpływ na zdrowie.

Profilaktyka w środowisku szkolnym powinna spełniać 10 podstawowych zadań:

- 1) dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- 2) kształtować prozdrowotne wzorce konsumpcyjne;
- 3) kształtować umiejętności intrapsychiczne (związane z dojrzewaniem i kontrolowaniem m.in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych, samooceny);
- 4) kształtować umiejętności interpersonalne;
- 5) kształtować umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
- 6) rozwijać więzi z grupą społeczną;
- 7) uczyć odpowiedzialności;
- 8) rozwijać środowisko szkolne i rodzinne;
- 9) kształtować w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminowaniu możliwości wystąpienia działań dysfunkcyjnych;
- 10) wcześnie rozpoznawać zagrożenia, diagnozować dysfunkcje oraz budować sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.

W ramach Programu podjęte zostaną:

- ❖ działania wychowawcze,
- ❖ działania informacyjne,
- ❖ działania edukacyjne,
- ❖ działania integracyjne,
- ❖ działania wdrażające określone umiejętności,
- ❖ działania interwencyjne.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym podejmowane przez Szkołę mają przede wszystkim na celu:

- ❖ kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności ukierunkowanie na rozwój samoświadomości, samooceny i samodyscypliny wśród uczniów,
- ❖ przekazywanie odpowiedniego systemu norm i wzorców,
- ❖ kształtowanie zachowań asertywnych,
- ❖ rozpoznawanie i hierarchizacja wartości,
- ❖ promocja zdrowia psychicznego i fizycznego,
- ❖ wzmacnianie mocnych stron ucznia,
- ❖ dbałość o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły,
- ❖ rozpowszechnianie informacji o potencjalnych zagrożeniach,
- ❖ zwiększenie świadomości osobistego i społecznego zagrożenia konsekwencjami palenia, picia i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi.

W nadchodzącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej ukierunkowane będą na:

- ❖ wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- ❖ przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej,
- ❖ wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- ❖ rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- ❖ budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- ❖ przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- ❖ przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- ❖ troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zagrożeniem dla wychowania w szkole są m. in.:

- ❖ niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole,
- ❖ pozaszkolne kontakty niektórych uczniów z grupami rówieśniczymi, w których zdarzają się zachowania dysfunkcyjne,
- ❖ dostępność i łatwość zdobycia środków uzależniających,
- ❖ wczesna inicjacja zachowań ryzykownych,
- ❖ czynniki ryzyka tkwiące w szerokim otoczeniu.

Dlatego też, działania profilaktyczne muszą uwzględniać potrzeby społeczności szkolnej, tym samym wzmacniać czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi, m. in.:

- ❖ radzenie sobie z trudnościami,
- ❖ silna więź emocjonalna z rodzicami,
- ❖ zainteresowanie nauką szkolną,

- ❖ poszanowanie prawa, norm, wartości, światopoglądów i autorytetów społecznych,
- ❖ przynależność do pozytywnej grupy.

Profilaktyka podejmowana przez Szkołę okazuje się szansą dla całej szkoły, jako instytucji, jak i poszczególnych uczestników życia szkolnego, ponieważ zwiększa wśród nauczycieli, rodziców oraz uczniów świadomość istniejących zagrożeń. Ponadto, przyczynia się do korekty niewłaściwych zachowań i procesów rozwojowych, a tym samym wspomaga osiąganie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, która ją współtworzy.

Cele Programu

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest:

- ❖ wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju ucznia poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron,
- ❖ kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych,
- ❖ profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami,
- ❖ korekcja deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia terapeutycznego.

W wyniku zastosowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uczniowie:

- ❖ docenią wartość nauki,
- ❖ posiadą wiedzę na temat profilaktyki uzależnień,
- ❖ wyrobią w sobie nawyki bezpiecznego zachowania w różnych sytuacjach,
- ❖ zdobędą istotne umiejętności psychologiczne i społeczne, jak:
 - radzenie sobie z emocjami,
 - skuteczne odmawianie,
 - asertywność,
 - umiejętności komunikacyjne,
 - empatię,
- ❖ uporządkują własny świat wartości: utrwalą postawę odrzucającą nałogi oraz przemoc i agresję.

Adresaci i realizatorzy

Programu Adresatami niniejszego programu są:

- ❖ wszyscy uczniowie szkoły,
- ❖ rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka,
- ❖ nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

Działania adresowane do wszystkich uczniów:

- ❖ zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z ich prawami i obowiązkami, omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji pracy szkoły, podstawowych zapisów Statutu Szkoły, Wewnątrzszkolnego Oceniania, Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ❖ propagowanie szacunku dla kultury, tradycji i zdrowego stylu życia, udział w tradycyjnych świątach i obrzędach narodowych, lokalnych i szkolnych,
- ❖ budowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej,
- ❖ budowanie i aktywizowanie zespołu klasowego.

Działania skierowane do rodziców:

- ❖ monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- ❖ rozmowy i konsultacje indywidualne,
- ❖ dyskusje podczas wywiadówek klasowych,
- ❖ anonimowe sondaże ankietowe,
- ❖ psychoedukacja: wykłady o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga.

Działania skierowane do nauczycieli:

- ❖ rozmowy i konsultacje indywidualne,
- ❖ dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej,
- ❖ udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

Realizatorzy: dyrektor szkoły, nauczyciele, uczniowie, rodzice.

Obszary działań wychowawczych i profilaktycznych

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
PROPAGOWANIE ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Spotkania z przedstawicielami instytucji zajmujących się profilaktyką 4. Kształcenie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych wśród najmłodszych poprzez pogadanki. 5. Zabawy na świeżym powietrzu, marsze, biegi, piesze wędrówki, ścieżki zdrowia, gry i zabawy na wesoło, gry i zabawy na śniegu. 6. Promowanie aktywności sportowej – zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnorodnego typu zawodach sportowych na różnych szczeblach. 7. Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz komfortu podczas zajęć edukacyjnych. 8. Rozwijanie sprawności fizycznej, kształtowanie nawyków zdrowotnych. 9. Lekcje dotyczące zdrowego stylu życia, odżywiania się. 10. Zapewnienie bezpłatnego dożywiania uczniom z rodzin mających trudną sytuację materialną. 11. Organizowanie badań przesiewowych uczniów (bilans zdrowia).
KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opieka uczniów nad roślinami, w klasie, zielenią szkolną. 2. Udział w akcjach ekologicznych: „Sprzątanie Świata”. 3. Rozmowy tematyczne, udział w konkursach ekologicznych. 4. Drama, inscenizacje. 5. Zagrożenia środowiska naturalnego i cywilizacyjnego. 6. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną.
LIKWIDACJA DEFICYTÓW ROZWOJOWYCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.

WZAJEMNE POZNANIE SIĘ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 3. Organizacja imprez szkolnych z udziałem uczniów, rodziców i grona pedagogicznego. 4. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymania relacji z rówieśnikami, rozpoznawanie ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi. 5. Budowanie współpracy z zespołem klasowym. 6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc rówieśnikom.
DBAŁOŚĆ O DOBRY KLIMAT W SZKOLE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie samopoczucia ucznia w szkole. 2. Obserwacja zachowań na tle rówieśników.
WYPOSAŻENIE UCZNIA W UMIEJĘTNOŚCI NIEZBĘDNE DO WSPÓŁDZIAŁANIA W SZKOLE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, ✓ poszanowanie praw i potrzeb innych. 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ wdrażanie do empatii, ✓ współpraca w zespołach, ✓ realizacja projektów, ✓ kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, ✓ rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.

<p>ELIMINOWANIE NAPIĘC PSYCHICZNYCH SPOWODOWANYCH NIEPOWODZENIAMI SZKOLNYMI ORAZ TRUDNOŚCIAMI W KONTAKTACH Z RÓWIEŚNIKAMI</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną. 4. Uczenie zachowań sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw społecznych.
<p>ROZWÓJ OSOBOWOŚCI UCZNIA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: <ul style="list-style-type: none"> ✓ wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, ✓ wdrażanie do autorefleksji. 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: <ul style="list-style-type: none"> ✓ kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, ✓ wdrażanie do samooceny. 3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: <ul style="list-style-type: none"> ✓ motywowanie do nauki szkolnej, ✓ rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów ✓ stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, ✓ rozwijanie zdolności twórczego myślenia, ✓ kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, ✓ pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, ✓ kształtowanie hierarchii wartości, ✓ praca z uczniem zdolnym, ✓ praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych. 4. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych.

KSZTAŁCENIE UMIEJĘTNOŚCI WŁAŚCIWEGO ZACHOWANIA SIĘ W SYTUACJACH TRUDNYCH	Podejmowanie tematyki poprzez scenki sytuacyjne, dramy, rozmowy nauczające, prace plastyczne, ćwiczenia asertywności.
ORGANIZOWANIE SYTUACJI SPRZYJAJĄCYCH PODNOSENIU WIARY WE WŁASNE MOŻLIWOŚCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. 2. Udział w zajęciach wyrównawczych, logopedycznych, korekcyjnych. 3. Udział uczniów w konkursach klasowych, szkolnych i pozaszkolnych. 4. Współpraca nauczycieli z rodzicami w celu podnoszenia efektów kształcenia. 5. Diagnozowanie potencjałów intelektualnych uczniów uzdolnionych – kierowanie na badania psychologiczno-pedagogiczne po uzgodnieniu z rodzicami uczniów. 6. Występowanie o stypendia dla uczniów wybitnie uzdolnionych.
UWRAŻLIWIANIE UCZNIÓW NA POTRZEBY INNYCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie na terenie szkoły akcji charytatywnych. 2. Udział w ogólnopolskich zbiórkach charytatywnych („Góra Grosza”, „WOŚP”). 3. Promowanie idei wolontariatu.
TOLERANCJA DLA INNOŚCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka. 2. Poznanie obowiązków ucznia. 3. Nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 4. Uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
POMOC RODZICOM, NAUCZYCIELOM W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Konsultacje dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły, regulaminami i programami. 7. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną.

	8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH I OBYWATELSKICH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 4. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 5. Poznają symbole narodowe i europejskie. 6. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 7. Prezentacja symboli narodowych i godnego zachowania się wobec nich. 8. Nauka Hymnu Państwowego, postawy i szacunku wobec Flagi i Godła Państwowego.
KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO ŚRODOWISKA LOKALNEGO, SPOŁECZNOŚCI KRAJU OJCZYSTEGO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych (Dzień Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja). 2. Udział w uroczystościach regionu. 3. Konkursy, współpraca z lokalnymi władzami, ośrodkami.
POZNAWANIE I PRZESTRZEGANIE NORM DOBREGO ZACHOWANIA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie tematyki na zajęciach integracyjnych poprzez opowiadanie, scenki rodzajowe, dramę i rozmowę nauczającą. 2. Zapoznanie uczniów i rodziców ze Statutem Szkoły i konsekwencjami nieprzestrzegania jego zapisów.
POZNAWANIE ZASAD ZACHOWANIA SIĘ W INSTYTUCJACH KULTURALNYCH I STOSOWANIE SIĘ DO NICH	Udział uczniów w imprezach kulturalnych (spektakle teatralne, seanse kinowe, wycieczki do muzeum, wycieczki turystyczno-krajoznawcze).
UKAZANIE ROLI RODZINY W ŻYCIU CZŁOWIEKA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poruszanie tematyki na godzinach wychowawczych, lekcjach wychowania do życia w rodzinie. 2. Pogadanki, rozmowy na zajęciach języka polskiego, historii, biologii/przyrody.

	3. Wykonywanie drzewa genealogicznego.
PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne: <ul style="list-style-type: none"> ✓ diagnoza środowiska ucznia, ✓ wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, ✓ gazetki tematyczne, ✓ bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach. 2. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: <ul style="list-style-type: none"> ✓ systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, ✓ zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole ✓ pogadanki, lekcje wychowawcze, ✓ przeprowadzenie zajęć warsztatowych „Nie dla agresji” oraz „Stop przemocy w szkole”, ✓ stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów ✓ reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, ✓ spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. 3. Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, ✓ jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, ✓ omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych. 4. Prowadzenie zajęć metodami aktywnymi na godzinach wychowawczych.

<p>ZAPOZNANIE UCZNIÓW Z PODSTAWOWYMI ZASADAMI BEZPIECZEŃSTWA W RÓŻNYCH SYTUACJACH ŻYCIOWYCH</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z regulaminami i procedurami funkcjonującymi w Szkole. 2. Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami udzielania pierwszej pomocy. 4. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 5. Zapoznanie uczniów ze znakami drogowymi. 6. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji. 7. Układanie regulaminu dotyczącego bezpieczeństwa podczas przerw. 8. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki. 9. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. 10. Kształtowanie świadomości niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów.
<p>PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza środowiska: <ul style="list-style-type: none"> ✓ wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, ✓ ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 3. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy. 4. Informowanie o zaistniałych zjawiskach przemocy w okolicy szkoły lub w szkole. 5. Prowadzenie punktu doradczego i mediacyjnego dla ofiar i sprawców przemocy.
<p>PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY UTRUDNIAJĄCE ŻYCIE WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nad doskonaleniem swojego charakteru i wyzbyciem się słabości. 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań.
<p>PRZYGOTOWANIE UCZNIÓW DO AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego realizowanych w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela prowadzącego te zajęcia. 2. Prezentacja zaproszonych szkół ponadpodstawowych w celu przybliżenia uczniom oferty edukacyjnej. 3. Organizowanie spotkań absolwentów.

Obszary działań profilaktycznych w sytuacji kryzysowej spowodowanej pandemią COVID-19

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
POMOCNE ZASADY I SPOSÓB PODEJŚCIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skupianie się na uczniach ich potrzebach i aktualnych możliwościach, a nie na spodziewanych osiągnięciach edukacyjnych. 2. Cierpliwość wobec uczniów, dla których edukacja zdalna była nieskuteczna i mają braki w przyswojeniu i opanowaniu materiału. Pomoc w uzupełnieniu i zrozumieniu niezbędnych treści. 3. Zorientowanie się w poziomie zaległości poszczególnych uczniów bez przyjmowania założenia, że są one ich winą. 4. Rozpoczynanie lekcji od chwili swobodnej rozmowy (samopoczucie, drobne zdarzenia z codzienności, przeżywane troski, napotykane trudności). 5. Wykorzystanie humoru i żartów jako sposobu na rozładowanie napięć. 6. W trybie zajęć online czujność i natychmiastowe reagowanie na absencję dzieci na lekcji, brak aktywności lub inne obserwowane problemy (orientacja w przyczynach, kontakt z rodzicami, ewentualnie podjęcie współpracy w tej sprawie z pedagogiem/psychologiem szkolnym). 7. W sytuacjach niesubordynacji uczniów lub problemowych zachowań podejmowanie rozważnych działań, które łączą stawianie granic z zainteresowaniem i zrozumieniem sytuacji ucznia. 8. Po powrocie do szkoły bezwzględne wprowadzenie ograniczeń korzystania z telefonów komórkowych w trakcie zajęć szkolnych (także wycieczek, programów profilaktycznych). Po to, aby uczniowie angażowali się w działania w kontakcie bezpośrednim bez odrywania uwagi do Internetu i rzeczywistości wirtualnej. Zakaz mógłby być wprowadzony systemowo, np. oddanie telefonów do wychowawcy na początku zajęć. Brak możliwości korzystania z telefonów w czasie większości przerw. Ewentualnie jedna przerwa na sprawdzenie telefonu. Rodzice w sprawach pilnych mogą kontaktować się przez sekretariat szkoły. 9. W miarę możliwości wykorzystać pozytywny wpływ kontaktu z przyrodą jako czynnika pomagającego w „detoksie” od sieci i odpowiadającego na potrzebę ruchu, świeżego powietrza, patrzenia w dal. 10. Elastyczność siatki godzin i dostosowanie jej do potrzeb wychowawczo-profilaktycznych oraz do ograniczonej dostępności kadry prowadzącej takie zajęcia.

<p>INTEGRACJA W RAMACH ZESPOŁÓW KLASOWYCH, WYCIECZKI, PRZYRODA ORAZ POWRÓT SZEROKIEJ OFERTY ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH, SPORTOWYCH I KULTURALNYCH</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie dostosowanych do wieku gier, zabaw lub ćwiczeń integracyjnych podczas lekcji wychowawczych. 2. Świadome wzmacnianie relacji rówieśniczych - np. poprzez wprowadzanie prostych wspólnych zadań, które integrowałyby grupę wokół jakiegoś wartościowego działania (obecnie uczniowie "integrują" się sami i nie zawsze konstruktywnie). Zadania powinny być zarazem proste, wartościowe, minimalnie chociaż atrakcyjne dla uczniów. 3. W okresie nauczania zdalnego organizowanie wirtualnych wspólnych wycieczek do zamków, teatrów i muzeów. 4. Wycieczki i spacerzy z wychowawcą (a gdy będzie to możliwe zielone szkoły), które pozwalają na pracę nad dobrą kondycją, dostarczają endorfin i zapewniają kontakt z rówieśnikami. 5. Wprowadzenie spacerów edukacyjnych jako stałych elementów planu lekcji (wspólne wychodzenie z całą klasą lub z grupami rotacyjnie), które łączą cele edukacyjne i integracyjne. 6. Pomoc w adaptacji do rytmu nauki stacjonarnej lub hybrydowej (również pomoc w adaptacji do kolejnego okresu zamknięcia szkół). 7. Umożliwienie uczniom udziału w zajęciach pozalekcyjnych pomagających w rozwijaniu zainteresowań i pasji oraz pozwalających na ciekawe i wartościowe spędzenie czasu (zajęcia artystyczne, kluby teatralne i filmowe, zajęcia sportowe). 8. Szerokie otwarcie boisk, sal gimnastycznych i basenów dla dzieci i młodzieży (wiele sportów rozgrywa się w naturalnym dystansie i nie ma podwyższonego ryzyka zakażeń).
<p>JAK NAJSZERSZA REALIZACJA SPRAWDZONYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów profilaktycznych, które wzmacniają kondycję psychiczną dzieci i młodzieży, zapobiegają problemom i zachowaniom ryzykownym (w tym uzależnieniom behawioralnym) i spełniają funkcję integracji uczniów w oparciu o pozytywne wartości. 2. Realizacja programów profilaktycznych, które wzmacniają kondycję psychiczną dzieci i młodzieży, zapobiegają problemom i zachowaniom ryzykownym (w tym uzależnieniom behawioralnym) i spełniają funkcję integracji uczniów w oparciu o pozytywne wartości. 3. Prowadzenie treningów komunikacji społecznej pomocnych w powrocie do zasad obowiązujących w kontaktach z innymi, oraz programów spełniających funkcję adaptacyjną, które na nowo pomogą wejść

	<p>w grupę oraz usprawnią integrację i klimat społeczny grup i klas (zajęcia takie prowadzić mogą doradcy zawodowi, pedagodzy, psychologzy szkolni, specjaliści z poradni, trenerzy programów profilaktycznych).</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Prowadzenie programów zwiększających kompetencje w zakresie, edukacji emocjonalnej, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, mediacji rówieśniczych. 5. Korzystanie z dostępnych możliwości przeprowadzenia diagnozy problemów i potencjału uczniów, jako dobrej podstawy dla adekwatnych do potrzeb, skutecznych działań profilaktycznych i wychowawczych. W tym w szczególności programów opartych na dobrej diagnozie aktualnych problemów dzieci i młodzieży. 6. Włączenie w działania wychowawcze i profilaktyczne tematyki związanej z organizacją i higieną procesu nauki i czasu wolnego.
ORGANIZACJA WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawna identyfikacja uczniów, których zachowanie może wskazywać na istnienie głębszych problemów. 2. Organizacja prelekcji, warsztatów i spotkań z udziałem psychologów oraz innych specjalistów. 3. Objęcie pomocą psychologiczną dzieci i młodzieży, która ma bardzo słabą kondycję psychiczną, a w szczególności tych uczniów, którzy w okresie pandemii doświadczyli jakiejś formy traumy. 4. Monitorowanie skuteczności udzielanej pomocy. W razie potrzeby podjęcie kolejnych działań. 5. Zainteresowanie problemami uczniów i danie im możliwości dialogu, podzielenia się swoimi odczuciami. 6. Powrót do zajęć rewalidacyjnych i terapeutycznych w szkole (na terenie szkoły) i w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. 7. Szkolenie dla Rady Pedagogicznej dotyczące zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży. 8. Przeprowadzenie diagnozy przesiewowej stanu dzieci i młodzieży, np. kwestionariuszem CDI. Opracowany „system szybkiego reagowania” – stworzenie krótkiej, jasnej i szybkiej procedury reagowania przez otoczenie (dorośli, uczniowie) na różne sygnały dzieci i młodzieży świadczące o tym, że ich stan zdrowia psychicznego pogarsza się. W tym też ulotka informacyjna. 9. Programy profilaktyczne ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym w szkole. 10. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami, sytuacjami trudnymi i wzbudzającymi niepokój czy obawy.

<p>DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzanie wiedzy i kompetencji zainteresowanych rodziców w zakresie dobrej komunikacji, umiejętności wychowawczych poprzez warsztaty lub spotkania prowadzone przez specjalistów (np. warsztaty „Szkoła dla rodziców i wychowawców”). 2. Uwrażliwianie rodziców na niepokojące objawy, które mogą świadczyć o poważniejszych trudnościach psychicznych dzieci oraz przekazanie wiedzy o sposobach właściwego reagowania (w oparciu o zaangażowanie psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów z PPP, a także poprzez wskazanie odpowiednich portali internetowych i publikacji). 3. Podkreślenie wartości wsparcia dostępnego ze strony rodzica jako najbliższego otoczenia. 4. Przekazywanie rodzicom wiedzy dotyczącej nadużywania Internetu przez dzieci i młodzież, w tym także sięgania po treści szkodliwe dla ich rozwoju. 5. Informowanie o sposobach rodzicielskiego monitorowania korzystania z Internetu. 6. Wzrost kompetencji wychowawczych rodziców poprzez odpowiednio prowadzone zebrania klasowe. 7. Wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły. 8. Warsztaty zwiększające świadomość rodziców w zakresie problemów zdrowia psychicznego uczniów powstałych w skutek izolacji społecznej. 9. Szkolenia dotyczące spraw wychowawczych, stanów emocjonalnych, pokonywaniu lęku, m.in. przed brakiem akceptacji w grupie, stresu, budowania na nowo relacji interpersonalnych.
---	---

Formy realizacji oraz realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Działalność ta odbywać się będzie w formie:

- ❖ zabaw integracyjnych,
- ❖ gier i zabaw ruchowych,
- ❖ zajęć sportowych,
- ❖ scenek, psychodramy, kręgu uczuć,
- ❖ wycieczek tematycznych,
- ❖ wyjazdów do kina, teatru,
- ❖ pogadanek, prelekcji,
- ❖ prac plastycznych, artystycznych, literackich,
- ❖ spotkań z ciekawymi ludźmi,
- ❖ spotkań i zajęć praktycznych z pracownikami służby zdrowia, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, policjantami,
- ❖ zajęć prowadzonych w ramach poszczególnych przedmiotów,
- ❖ projekcji filmów tematycznych,
- ❖ spotkań z rodzicami,
- ❖ gier i zabaw interakcyjnych,
- ❖ warsztatów poznawczo – doskonalące,
- ❖ zajęć w kółkach zainteresowań,
- ❖ udziału w konkursach,
- ❖ organizacji imprez szkolnych oraz uroczystości.

Realizacja Programu opiera się o współpracę:

- ❖ wychowawców klas, którzy realizują zadania w zakresie profilaktyki we współpracy z rodzicami, a przede wszystkim odpowiadają za integrację zespołu klasowego,
- ❖ nauczycieli poszczególnych przedmiotów, którzy oferują pomoc nauczycielom wychowawcom w działaniach wychowawczych oraz profilaktycznych,
- ❖ pedagoga szkolnego wspierającego pracę nauczycieli, wychowawców, a ponadto diagnozującego sytuację środowiska szkolnego i pomagającego uczniom w przezwyciężaniu trudności,

- ❖ Rady Rodziców, która opracowuje Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a także współpracuje z Radą Pedagogiczną w zakresie wychowania i profilaktyki,
- ❖ organu prowadzącego, który współuczestniczy w wyposażeniu szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji Programu,
- ❖ organu nadzorującego wspierającego w opracowaniu narzędzi ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz umożliwia wymianę doświadczeń w zakresie tworzenia, realizacji i ewaluacji Programu.

Spodziewane efekty Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- ❖ utrwalenie zachowań asertywnych,
- ❖ umiejętność komunikowania się z otoczeniem,
- ❖ wzajemna tolerancja wśród uczniów oraz ich otoczenia,
- ❖ ponoszenie odpowiedzialności za swoje czyny,
- ❖ wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- ❖ znajomość zachowań w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych,
- ❖ dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne, prowadzenie zdrowego stylu życia,
- ❖ rozwijanie zainteresowań,
- ❖ umiejętność organizowania i spędzania efektywnie czasu wolnego,
- ❖ świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu, TV,
- ❖ prawidłowe reakcje w sytuacji zagrożenia,
- ❖ zachowanie higieny osobistej,
- ❖ sukcesy uczniów w szkole.

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja związana jest z uzyskaniem informacji dotyczących realizowanego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego Szkole Podstawowej Nr 2 w Golcowej – czy osiągnięto zamierzone cele, jakie są efekty zrealizowanych działań, czy sposoby realizacji sprzyjały skuteczności. Ważnym elementem ewaluacji jest poznanie opinii wszystkich osób, których Program dotyczył, tj. uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz rodziców, odnośnie realizacji Programu, a także uzyskania opinii o wartości wdrażanego Programu oraz sensowności podejmowanych czynności.

Zaleca się, aby ocenę skuteczności Programu dokonywać co roku. W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest jednak dokonanie wcześniejszych korekt i poprawek w okresie poprzedzającym dany rok.

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco za pomocą;

- 1) analizy zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych,
- 2) analizy wytworów pracy uczniów,
- 3) rozmowy z uczniami i ich rodzicami,
- 4) obserwacji uczniów w sytuacjach zadaniowych,
- 5) analizy postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych.

Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu stanowią:

- 1) narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy,
- 2) sprawozdania z realizacji planów,
- 3) analizy i dane statystyczne,
- 4) hospitacje,
- 5) zapisy w dokumentacji,
- 6) badania ankietowe,
- 7) opinie i wnioski,
- 8) zgłoszone innowacje i projekty działań,
- 9) programy oraz scenariusze.